

Länsstyrelserna

Är hindret enkelt att avhjälpa?

Om enkelt avhjälpna hinder och om tillgänglighet till allmänna platser och publika lokaler

➤➤ **En grundprincip för bebyggd miljö är att den ska vara tillgänglig för alla. Mycket av den befintliga miljön är dock inte tillgänglig, men det som är enkelt att avhjälpa, det ska avhjälpas!**

Vem ansvarar för tillgängligheten?

I de flesta fall är det byggnadens ägare som är ansvarig för tillgängligheten men det kan i ibland vara en verksamhetsutövare som hyr en lokal. I praktiken ligger ansvaret på den eller de som rättsligt råder över att hindret kan åtgärdas. Hur ansvarsfördelningen mellan en ägare, hyresgäst eller verksamhetsutövare ser ut behöver klargöras i varje enskilt fall.

Vad kan du göra om du stöter på ett hinder?

Om du stöter på ett hinder, kan du anmäla det till kommunens byggnadsnämnd. Uppge vilken adress det rör sig om och vad det är som är hindrande. Bifoga gärna ett foto. Om du vill ha återkoppling på din anmälan, lämnar du ditt namn och kontaktuppgifter. Byggnadsnämnden är skyldig att utreda huruvida bristen i tillgänglighet är enkel att åtgärda.

Byggnadsnämndens ansvar

Kommunernas byggnadsnämnder ska utöva tillsyn över att reglerna om enkelt avhjälpta hinder följs. Ett tillsynsärende kan aktualiseras efter en anmälan utifrån eller på byggnadsnämndens eget initiativ. Om byggnadsnämnden anser att ett hinder är enkelt avhjälpt ska nämnden ingripa vilket

kan göras genom ett åtgärdsföreläggande. Ett sådant beslut får förenas med vite eller uppgift om att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad.

Foto: Anna Jansson Thulin

Exempel på enkelt avhjälpta hinder

- mindre nivåskillnader eller trappsteg
- höga trösklar
- avsaknad av ledstänger
- tunga dörrar
- dörröppnare eller andra manöverdon som är olämpligt placerade eller utformade
- dålig belysning
- dålig ljudmiljö
- bristande kontrastmarkering och bristande varningsmarkering
- bristande utformning av orienterande skyltning
- brist på teleslinga eller någon annan teknisk lösning i receptioner
- bristfällig skyltning
- brister i utformning och placering av fast inredning

Vad är publika lokaler?

Alla lokaler som erbjuder allmänheten varor och tjänster och mötesplatser som kulturlokaler, lokaler för social service, förvaltningsbyggnader, matställen, idrottsplatser- och lokaler, butiker etc. och i skolor rektorsexpedition och vaktmästare samt utlåningsbara lokaler som aula, matsal, och gymnastiksal.

Vad gäller för nya publika lokaler?

I 8 kap PBL sägs att en byggnad ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Vid nybyggnad ska kravet uppfyllas för hela byggnaden. Kravet på tillgänglighet gäller även vid ombyggnad, om det är rimligt, i övrigt gäller kravet den betydande och avgränsbara del av byggnaden som påtagligt förnyas genom ombyggnaden. Kravet gäller även för skyltar och ljusanordningar.

Vad är allmänna platser?

I PBL finns inte någon uttömmande definition av begreppet allmän plats, utan endast exemplifiering i 5 kap 3 §. Där anges att gator, vägar, torg och parker kan vara allmänna platser, under förutsättning att marken har redovisats som sådan i detaljplan eller områdesbestämmelser. Kännetecknande för allmänna platser är att de är allmänt tillgängliga och avsedda för ett gemensamt behov.

Vad gäller för nya allmänna platser?

När man anlägger nya allmänna platser eller områden för andra anläggningar än byggnader ska de vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

>> "I Sverige har mer än 1 miljon människor någon form av funktionsnedsättning."

>> "Många människor med funktionsnedsättning kan inte arbeta. Ofta beror det på att samhället inte är tillgängligt."

Foto: Linda Warming

Lagrum

Plan- och bygglagen (2010:900)
8 kap 1, 4, 7, 9 samt 12 §§

Plan- och byggförordningen (2011:338)
3 kap 1, 4, 5, 18 samt 19 §§

Boverkets byggregler (BBR)
3 kap

Boverkets föreskrifter HIN (2013:9)

Boverkets föreskrifter ALM (2011:5)

Vill du veta mer?

Kontakta din kommun för att få veta vad som gäller där du bor.

Mer finns att läsa på t ex:

<http://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken>

<http://www.mfd.se/>

Länsstyrelserna

April 2017